

LEERDAMMER[®] info

Jaargang 21 • juni 2021

Frits Meijer **hoogste score** in Duurzaam Leerdammer

Arie Visser RMO transport gestopt met melk halen **na meer dan 45 jaar**

Familie Hermsen heeft **20 jaar eerste klas melk** en een duurzaamheidsscore van 93 punten

Unieke kans voor familie Van der Kamp uit Kampen voor bedrijfsverplaatsing

Niet achter alle hypes aanlopen, wel de **duurzaamste boer** van Bel Leerdammer

Geen hippe zonnepanelen op het dak, geen luxe huisvesting of emissiearme technieken. De bedrijfsvoering van Frits en Jennie Meijer is sober, maar gaat wel aan kop van de rangschikking meest duurzame Leerdammer leveranciers van 2020. Leerdammer Info ging met de melkveehouder in gesprek.

Een sprookje. Dat was het eerste woord dat melkveehouder Frits Meijer te binnen schoot toen hij hoorde dat zijn bedrijf in 2020 de meeste punten had verzameld in het duurzaamheidsklassement van Royal Bel Leerdammer. De melkveehouder uit Harskamp staat er nog steeds van te kijken. 'Ik ben helemaal niet zo bezig met de Kringloopwijzer. Mijn adviseur vult dat voor me in. Met een totaal van 108 punten staat Meijer aan kop van de rangschikking meest duurzame Leerdammerleveranciers van 2020.'

Eenvoudige bedrijfsvoering

Wie het erf van de familie Meijer nadert verwacht dat niet direct. Geen hippe zonnepanelen op de stal, geen luxe huisvesting of emissiearme technieken. Nee, de bedrijfsvoering van Meijer is sober en de omvang van het bedrijf is beperkt. Op 22 hectare zandgrond produceert Meijer 282.000 kilogram melk per jaar. Met een kleine 13.000 kilogram melk per hectare is de boerderij relatief extensief. 'We lopen niet achter alle hypes aan. Onze kostprijs is laag doordat we niet investeren in dure machines, voeropslag of gebouwen', vertelt Meijer. Door de eenvoudige bedrijfsvoering heeft Meijer tijd te besteden aan zijn neventakken veehandel en recreatie. In 2009 is Frits samen met zijn

vrouw Jennie gestart met een boerencamping. Achter op het erf staan zeven luxe tenten, mooi omgeven door groen. 'Pizza's bakken, mensen rondleiden, het hoort er allemaal bij en ik vind het leuk om te doen', zegt Meijer met een twinkeling in zijn ogen. Toch verdient hij er geen punten mee op het onderdeel "verbinding" van de duurzaamheidsmodule van Bel Leerdammer. 'Wij zijn geen lid van Boert Bewust maar van Beter Boeren Bed. Alleen daar werkt de melkfabriek niet mee samen, wat op zichzelf wel jammer is.'

Geen enkel dood kalf

Ondanks het missen van deze punten behaalde Meijer op 12 punten na de maximale score. Waar kwamen de punten dan wel vandaan? De KalfOK-score kwam boven de 90 uit en dat leverde 15 punten op. 'We hadden vorig jaar geen enkel dood kalf. Ik laat alle koeien enten tegen Rota Corona, dat helpt volgens mij wel tegen diarree bij de kalveren. En wat ook helpt is dat we de kalveren maar twee weken op het bedrijf hebben, daarna gaan ze allemaal weg.' Met de nevenfunctie als handelaar is het voor Meijer best lucratief om dieren aan te kopen en geen jongvee op te fokken. 'De afvoerleeftijd van de koeien is boven de zes jaar omdat we ze al regelmatig kopen als ze

wat ouder zijn. Daardoor vallen er bij ons geen vaarzen uit. En ik heb er wel aardigheid in om een koe een tweede kans te geven. Met weidegang bijvoorbeeld kun je koeien redden. Dankzij de hoge leeftijd bij afvoer weet Meijer ook voor dit onderdeel de maximale score te behalen. De werkwijze van Meijer maakt het wel lastiger om het gebruik van antibiotica te minimaliseren. 'Ik heb klanten die koeien weg doen omdat ze anders antibiotica moeten gebruiken. Dat kan volgens mij ook niet de bedoeling zijn. Met het aankopen van koeien neem je iets meer risico. Ik heb wel eens koeien met wat hoger celgetal, waardoor ik iets meer droogzetters nodig heb.' Een andere aanleiding voor de hoge levensduur is het stalsysteem. Meijer melkt zijn koeien op een grupstal en dat is zeker voor het beenwerk van sommige koeien hun redding. Hij weet dat de aanbindstal ter discussie staat bij de afnemers van Leerdammer kaas. Toch hoopt hij op een werkbare oplossing als straks vanaf 2025 nieuwe leveringsvoorwaarden gaan gelden voor de aanbindstal.

Al 30 jaar geen ploeg in het gras

Voor vier van de vijf kengetallen uit de Kringloopwijzer behaalt Meijer de maximale score van 15 punten. Met name de extreem lage emissie van broeikasgassen is knap, zeker gezien de niet enorm hoge melkproductie per koe (circa 7.500 kilo melk per jaar). Natuurlijk helpt de grondsoort onder zijn bedrijf (zand) waardoor Meijer niet aanloopt tegen de emissie als gevolg van bodemdaling zoals veengrond. Maar vooral de afwezigheid van jongvee is een kenmerk waarmee Meijer het verschil maakt. Tel daarbij op de lage krachtvoergift per koe (23 kilogram per honderd kilo melk) plus het lage gebruik aan diesel en de beperkte emissie van broeikasgassen valt te begrijpen. De melkveehouder teelt meer dan tachtig procent blijvend grasland, één van de indicatoren voor een goede biodiversiteit. Blijvend grasland draagt bij aan het bodemleven en helpt koolstof in de bodem vast te houden. 'Ik werk met percelen waar al 30 jaar geen ploeg in is geweest. Ik accepteer iets minder grasopbrengst en wat meer soorten grassen.

Ik sta ervan te kijken hoe sterk een oude grasmat is en hoe goed die weet te herstellen van bijvoorbeeld droogte', zegt Meijer. Hij ervaart ook dat veel weidegang de aanwezigheid van kweek bijvoorbeeld tegengaat.

Weiden tot eind november

De relatief extensieve bedrijfsopzet en het werken zonder jongvee bezorgen Meijer ook de maximale score voor het kengetal percentage eiwit van eigen land. Meer dan tachtig procent van het eiwit dat zijn koeien opnemen teelt hij zelf. Ook hier telt het lage krachtvoerverbruik mee en ook het hoge aandeel blijvend grasland stimuleert de eigen eiwitopbrengst. Daarnaast stimuleert Meijer het aandeel vers gras in het rantsoen door de koeien zo lang mogelijk te weiden. 'We weiden meestal van begin april tot eind november. Ze staan 's nachts wel binnen om een beetje mais bij te voeren. Mijn ervaring is dat de koeien dan ook minder mest achterlaten in het land en het ureum blijft beter in balans.'

Met dank aan die nivellering van het ureum en een relatief laag ruw eiwitgehalte in de voorjaarskuil van 2020 (174 gram ruw eiwit) weet Meijer ook een scherpe ammoniakemissie neer te zetten. Zijn veestapel stoot minder dan 45 kilogram ammoniak uit per hectare. Ook hier speelt de grondsoort en de extensieve bedrijfsopzet een rol. Net als overigens het stalsysteem. Want de aanbindstal mag dan nadelig zijn voor de bewegingsvrijheid van het dier, voor de emissie van ammoniak is het een gunstige manier van huisvesten. 'Als het over de stikstofcrisis gaat dan denk ik wel eens, maak van al die loopstallen maar een grupstal en de meeste problemen zijn weg', zegt Meijer met een knipoog. Hij vindt dat boeren wel eens te veel in de slachtofferrol kruipen wanneer het in de media over boeren gaat. 'Ga uit van je eigen kracht. We moeten niet verwachten dat supermarkten hun marges aan ons geven. Zie zelf kansen te pakken als ondernemer. Wij verdienen de kost met een sober systeem en twee neventakken naast de koeien. Dat kan niet op ieder bedrijf, maar kansen liggen er altijd.'

